

СУЧАСНИЙ ПІДХІД СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОЕКТІВ

В рамках дослідження розглянуто підходи системи управління якістю проектів.

Ключові слова: *проект, якість, система, управління, стандарти.*

Постановка проблеми і мета дослідження. Ефективне досягнення мети проекту та визначених результатів за складом і обсягами робіт, вартістю, часом та ступенем задоволеності учасників і замовників можливо при застосуванні сучасних методів управління проектом - організації, планування, управління, координації ресурсів протягом проектного циклу, у тому числі за рахунок управління якості процесів проекту. Метою дослідження є визначення сучасних підходів системи управління якістю проектів.

Результати дослідження. В результаті дослідження було виявлено, що проект, як унікальний процес, складається з набору взаємопов'язаних і контрольованих робіт, реалізується для досягнення конкретної мети відповідно до вказаних вимог, включаючи обмеження за часом, витратами і ресурсами.

Відповідно до міжнародного стандарту ISO 10006 управління проектами містить безперервне планування, організацію, моніторинг і контроль всіх етапів проекту для досягнення його зовнішніх і внутрішніх цілей, а також управління якістю [2]. Відповідно до визначення Міжнародної організації зі стандартизації (ISO), якість – це сукупність властивостей і характеристик продукту, які надають йому здатність задовольняти обумовлені або передбачувані потреби [2].

Під якістю проекту розуміють відповідність поставленим вимогам компонентів проектів: процесів формування продукту проекту і процесів управління проектом. Управління якістю в рамках управління проектом – це система методів, засобів та видів діяльності, спрямованих на виконання вимог і очікувань клієнтів проекту до якості самого проекту та його продукції [3].

Систему якості формують два напрямки: якість проекту, що не залежить від його предметної області та якість продукту, що визначається його предметною областю. В свою чергу, якість продукту проекту, це відповідність характеристик підсумкового продукту характеристикам, заданим замовником продукту. Якість процесів управління – це сукупність показників успішності управління проектом, таких як робота відповідно до плану і в рамках бюджету, відсутність змін під час реалізації проекту, якість управлінських рішень. Під управлінням якістю проекту розуміють дії, спрямовані на встановлення, забезпечення і підтримку необхідного рівня якості проекту в процесі його розробки, обґрунтування та реалізації.

На даний час існують найбільш розповсюджені системи управління якістю, які відповідають загальним вимогам (серія стандартів ISO 9000 базується на трьох основних аспектах управління якістю – орієнтація на споживача, процесний підхід, постійне поліпшення), такі як японська тотальна система контролю якістю (TQC), система всеосяжного менеджменту якості (TQM), система виробництва точно в термін (just in time) та комплексна система управління якістю продукції (КСУЯП) [1].

Системна модель управління якістю проектів (рис. 1) є динамічною системою, що повинна постійно пристосовуватися до зміни вимог щодо якості й інших факторів зовнішнього і внутрішнього середовища, які впливають на проект. Системна модель управління якістю проектів дозволяє найбільш повно представити життєвий цикл проекту, що охоплює стадії концепції, розробки, освоєння, реалізації, завершення [3].

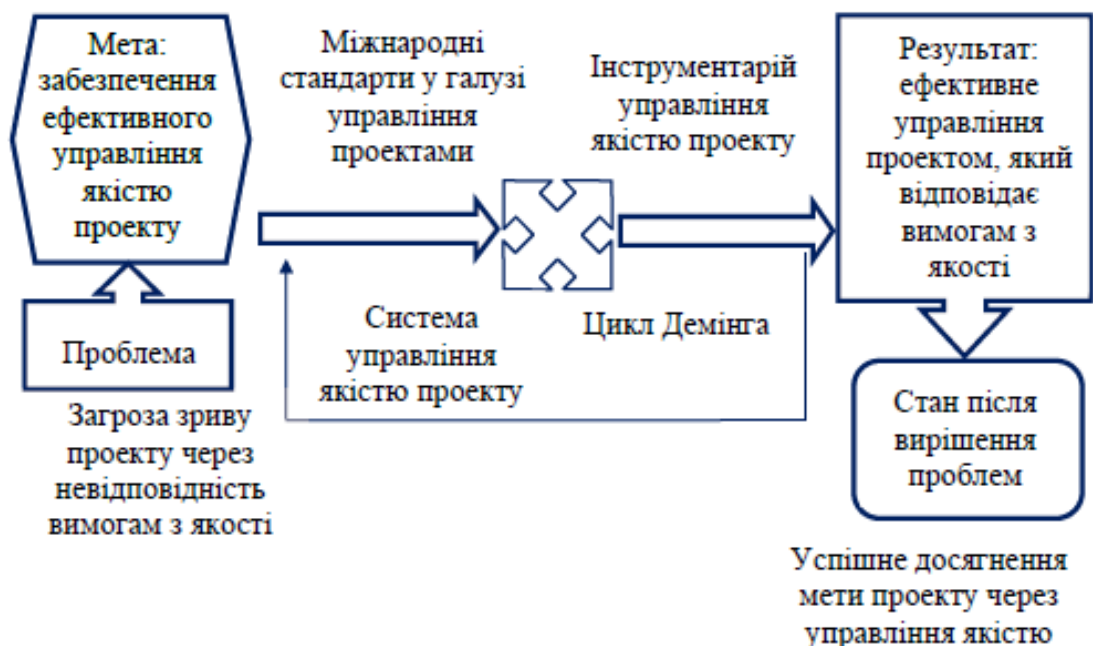

Рис. 1. Системна модель управління якістю проектів (складено автором на підставі [3])

Системна модель складається з елементів: системи якості ISO серії 9000, 10006; стандартів у галузі управління проектами – ICB, PMBoK, PRINCE2, P2M, GAPPs, CMM, LFA, національних стандартів – NASA Project Management (США), BSIBS 6079 (Великобританія), DIN 69901 (Німеччина), VZPM (Швейцарія), AFITEP (Франція), ANCSPM (Австралія) та інші; структурних елементів системи якості проектів, «петлі якості», модифікованого циклу Демінга, що забезпечує удосконалювання якості на всіх стадіях управління проектами.

Оцінка ефективності управління проектами на основі системної моделі управління якістю можлива на основі показників, що враховують структуру робіт проекту, час і вартість виконання робіт, ресурси, систему управління якістю в проектах, а також інтереси й ступінь задоволеності всіх зацікавлених сторін учасників проекту.

Висновки. В даному дослідженні, розглядалися особливості сучасного підходу системи управління якістю проектів. У подальшому потребує дослідження питання документованого та інформаційного забезпечення процесів управління якістю проектів, визначення рівня результативності та ефективності впровадження системи управління якістю проектів з урахуванням галузевої специфіки підприємств.

Керівник магістерського дослідження старший викладач кафедри ЕІМ Підгорна О.В.

Література

1. Дорош М. С. Кількісні методи контролю якості процесів управління проектами / М. С. Дорош, І. А. Баранюк, Д. М. Ітченко // Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Серія : Стратегічне управління, управління портфелями, програмами та проектами, 2014. – № 3. – С. 13–26.

2. ДСТУ ISO 10006:2005 (ISO 10006:2003, IDT) Національний стандарт України. Системи управління якістю. Настанови щодо управління якістю в проектах. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://metrology.com.ua/download/iso-iec-ohsas-i-dr/281-dstu-iso-10006-2005>

3. Старченко Г. В. Системная модель управления качеством организационных проектов / Г. В. Старченко, І. А. Баранюк // Управління розвитком складних систем, 2011. – № 6. – С. 64–68.